TT 8.9.2025

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduksunta.fi

Lausuntopyyntö

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2021/1119 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) U 37/2025 vp

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2021/1119 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki) U 37/2025 vp.

Kemianteollisuuden tavoitteena on olla luontopositiivinen ja hiilineutraali vuoteen 2045 mennessä osana omaehtoista vastuullisuusohjelmaa, Responsible Care, (lue lisää: https://www.kemianteollisuus.fi/vastuullisuus/). Tavoite ei ole helppo ja useissa aiheeseen liittyvissä selvityksissä onkin tunnistettu kriittisiä tekijöitä, joita tavoitteen saavuttaminen tulee vaatimaan niin toimintaympäristöltä kuin toimialan yrityksiltä itseltään. Selvityksien perusteella on kuitenkin selvää, että kemianteollisuuden yrityksien on mahdollista kutistaa hiilijalanjälki minimiin ja samalla kasvattaa kädenjälki todella suureksi. Toisin sanoen, kutistaa tehtaiden suorat päästöt Suomessa ja mahdollistaa samalla globaaleille asiakkaille merkittävät päästövähennykset.

Luontopositiivisen ja hiilineutraalin kemianteollisuuden saavuttaminen tulee vaatimaan massiiviset investoinnit esimerkiksi sähköistymiseen, sekä hiilineutraaliutta tukeviin vaihtoehtoisiin raaka-aineisiin. Tasapuolisella ja kilpailukykyisellä toimintaympäristöllä, riittävillä hiilivuotosuojilla, sekä pitkäjänteisellä ja ennakoivalla politiikalla tulee olemaan merkittävä rooli tavoitteiden saavuttamisessa. Uusiin raaka-aineisiin perustuville tuotteille tarvitaan vähintään EU-tason markkinat.

Kemianteollisuus ry:n tarkempia huomioita

1. Suomen ei tule sulkea etupainotteisesti pois 6 artiklan yksiköiden käyttöä.

Kemianteollisuus ry kiinnittää huomiota seuraavaan kohtaan:

"Komission ehdotus ei ota kantaa 6 artiklan yksiköiden tarkempaan hyödyntämismahdollisuuteen vuoden 2030 jälkeisen ajan ilmastoarkkitehtuurissa, mutta valtioneuvosto korostaa varovaisuutta pohdittaessa niiden käyttöä. Lisäksi valtioneuvosto suhtautuu kriittisesti mahdollisuuteen käyttää yksiköitä EU:n päästökaupan velvoitteiden täyttämiseen. "

Kemianteollisuus ry:n mielestä Suomen tulisi olla avoin mahdollisuudelle käyttää 6 artiklan päästöyksiköitä päästökauppasektorilla. On tärkeää, että poliitikoilla on mahdollisimman kattavasti työkaluja EU:n päästökaupan päivittämiseksi tulevina vuosina. Euroopassa tulee voida laatia mahdollisimman järkevät päästövähennysurat päästökauppasektorille ja samalla turvata teollisuuden kilpailukykyinen transformaatio hiilivuodon sijaan.

2. Suomen tulee painottaa teollisuuden kilpailukykyisen transformaation tärkeyttä

Kemianteollisuus ry:n mielestä seuraava kirjaus on oikean suuntainen:

”Valtioneuvosto pitää tärkeänä teknisten nielujen sisällyttämistä EU:n yleiseen päästökauppaan ja tukee tämän mainitsemista osana vuoden 2040 ilmastotavoitteen toimeenpanon valmistelua ohjaavaa kehikkoa, kuten komissio ehdottaa. Valtioneuvosto pitää positiivisena, että komission ehdotuksessa biogeeniset tekniset nielut rinnastetaan suoraan ilmasta talteenotettavan hiilidioksidin kanssa. Teknisten nielujen hyödyntämisen mahdollisuus päästökaupassa olisi tärkeää erityisesti sektoreille, joilla puhtaisiin teknologioihin siirtymisen ja hyödyntämisen kustannukset ovat merkittäviä.”

Hiilidioksidin talteenoton edistäminen ja edellytyksien parantaminen päästökaupassa muun muassa teknisten nielujen edistämisellä on tärkeä elementti, jolla osaltaan mahdollistetaan uusia raaka-aineita teollisuudelle ja edistetään hiilen kiertoja. Suomen on tärkeää pitää laajemminkin esillä teollisuuden muutostarpeita ja raaka-ainemurrosta. Uusiin raaka-aineisiin perustuville tuotteille tulee luoda pitkäjänteisesti markkinoita ja kannusteita EU-tasolla.

Tuomas Tikka

Kemianteollisuus ry